

Vlaams
Parlement

vergadering **C311**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 12 juli 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van het KMI over de droogteproblematiek en de gevolgen voor een mogelijke erkenning als landbouwramp – 2666 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de beslissing van het KMI om de aanhoudende droogte niet als landbouwramp te erkennen – 2672 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opzeggen van de Conventie van Londen en de gevolgen voor de visserijsector – 2687 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Biorapport 2016 – 2700 (2016-2017)	13

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het advies van het KMI over de droogteproblematiek en de gevolgen voor een mogelijke erkenning als landbouwramp – 2666 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de beslissing van het KMI om de aanhoudende droogte niet als landbouwramp te erkennen – 2672 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik denk dat sommigen die niet op de hoogte zijn van de problematiek en het dossier, zich na de overvloedige regenval van afgelopen nacht en vanmorgen ongetwijfeld zullen afvragen wat we hier komen vragen. Ik wil er toch wel op wijzen dat dat weinig of geen effect heeft. Ik hoef dat hier eigenlijk niet te zeggen. Het is echter natuurlijk wel een beetje ironisch dat we juist op zo'n moment een vraag stellen.

Ik geef kort even de voorgeschiedenis van de vraag. Minister, collega De Meyer heeft u op 21 juni gevraagd om de procedure in gang te zetten, om aan het KMI te vragen om te bekijken of de aanhoudende droogte als landbouwramp kon worden erkend. Eigenlijk tot ieders verbazing heeft het KMI op 29 juni beslist die niet te erkennen als landbouwramp. Dat is eigenaardig en verbazend, omdat zelfs het KMI in de berichtgeving toch wekenlang, dagenlang heeft gesproken van een uitzonderlijke droogte. Ook u had uitzonderlijke maatregelen genomen, onder andere in onze provincie West-Vlaanderen. Er was het oppompverbod, er waren de uitzonderlijke maatregelen inzake waterverbruik. Iedereen erkende dat er reeds voor miljoenen euro's schade was in de landbouwsector. Het KMI verwees echter naar de jaren 1989, 2001 en 2011 en beweerde dat er toen een lagere hoeveelheid neerslag werd gemeten. U hebt toen op vraag van de landbouworganisaties gevraagd om een langere periode in rekening te nemen, en u hebt ook een watercoördinator aangesteld, om op langere termijn te kunnen inspelen op uitzonderlijke situaties.

Ik denk dat we met zijn allen, zeker in de commissie, maar ik hoor dat toch ook wel bij de bevolking, hebben vastgesteld dat we toch te kampen hadden met een uitzonderlijke droogte. Eerlijk gezegd, ik vind de periode die wordt beoordeeld en geanalyseerd door het KMI, sowieso te kort. Ik vind dat men de neerslagtekorten over meerdere maanden moet meenemen. Er is een enorm cumulatief regentekort. Normaal gezien zou het antwoord van het KMI er half juli zijn. We zijn ongeveer half juli. Hebt u al nieuws van het KMI?

Misschien moeten we even verder durven te gaan en nadenken over hoe we in de toekomst de criteria moeten herschikken wat het erkennen als landbouwramp betreft. Er moeten natuurlijk wel criteria zijn, maar we moeten ons toch ook durven af te vragen of de criteria wel correct zijn. Wat de landbouwsector betreft, moeten we ook de vraag durven te stellen of we die criteria niet moeten aanpassen aan de teelten. Sommige teelten zijn immers veel zwaarder getroffen door de droogte dan andere. Misschien moeten we ook ter zake eens bekijken wat mogelijk is.

Nu spreek ik natuurlijk als West-Vlaming, maar u hebt samen met mij ook wel kunnen constateren dat de droogte ernstigere gevolgen had in de provincie West-Vlaanderen dan in andere provincies. Misschien moeten we ook eens durven na te denken over de vraag of de erkenning als landbouwramp niet gebiedsgericht, op provinciaal niveau kan worden bekeken. Ik zag afgelopen maandag nog de

gedeputeerde van Landbouw van West-Vlaanderen. Ik weet dat men bij de provincie West-Vlaanderen toch ook wel aan het nadenken is over een aantal zaken. Er is bijvoorbeeld ook de weersverzekering. Ik spreek dan van de langere termijn. Dat is een problematiek die hier al heel lang leeft en reeds diverse keren werd besproken, maar blijkbaar vinden de verzekeringsmaatschappijen de markt niet interessant genoeg voor die weersverzekering. Ik weet dat dat wel bestaat in de buurlanden. Er werd gesuggereerd om eventueel samen te werken over de grenzen heen, om de markt toch interessanter te maken voor die verzekeringsmaatschappijen.

Ik hoef er in deze commissie niet op te wijzen dat de landbouwers de afgelopen jaren door verschillende rampen getroffen zijn: de junistorm, de vorstschade enzovoort. Afgelopen woensdag kwam er in de plenaire vergadering een vraag aan minister-president Bourgeois aan bod over het feit dat sommigen nog tot eind 2018 moeten wachten op een schadevergoeding, terwijl ze nu al met nieuwe schade geconfronteerd zijn. Voor sommige mensen is dit het ene verlies na het andere, wat ook leidt tot heel moeilijke situaties.

Minister, heeft het KMI al een beslissing of advies aan u overgemaakt? Zal de droogte dan uiteindelijk toch worden erkend als een landbouwramp? Bent u bereid om criteria zoals teelten en provinciaal en dergelijke te herbekijken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, gezien de vraagstelling van collega Sintobin kan ik vrij kort zijn. Hij heeft zeer correct verwezen naar mijn eerste vraag op 21 juni over deze problematiek. Hij heeft ook gesteld dat op 29 juni het KMI besliste om de aanhoudende droogte niet te erkennen als landbouwramp. De landbouwers en landbouwersorganisaties waren hier nogal verbaasd over, temeer daar weerman Frank Deboosere meermaals geweest had op de uitzonderlijke droogte.

Minister, u hebt – heel terecht vind ik – aan het KMI gevraagd om een nieuwe beoordeling te maken over een langere periode.

De beslissing van het KMI mag verwacht worden midden juli. Denkt u dat de langere periode meer kans maakt om erkend te worden als landbouwramp? Is het een mogelijkheid om bij een negatieve beslissing een nog grotere periode in rekening te nemen? Hoe schat u die beoordeling in?

Zijn er alternatieven voor de boeren om hun schade te verhalen indien er opnieuw een negatieve beslissing volgt vanwege het KMI?

De watercoördinator zal voor het eerst samenkomen met de betrokken sectoren op 4 juli. Welke sectoren worden hiermee exact bedoeld? Hoe zal de watercoördinator te werk gaan? Wanneer kunnen we de eerste concrete voorstellen of aanbevelingen verwachten?

Collega's, ik wil eigenlijk een pleidooi houden om in drie richtingen te werken, met drie sporen. Het eerste spoor is – en daar gaat mijn specifieke vraag over – de erkenning als landbouwramp van de langere periode die nu in ogenschouw wordt genomen, zeker voor sommige regio's en het liefst nog voor verschillende provincies. Het tweede spoor – verschillende collega's en de minister hebben er meermaals naar verwezen – is de weersverzekering. Als ik de landbouwmedia hieromtrent volg en de reactie vanuit de verzekeringswereld, denk ik dat niet een algemene maar wel een meer selectieve weersverzekering voor sommige sectoren met overheidssteun wel kans maakt. We weten allemaal welke de meest kwetsbare teelten zijn en waarvoor een weersverzekering het meest voor de hand ligt. Ik denk in de eerste plaats aan de openluchtgroenten en de fruitsector. Het derde spoor is een structurele aanpak van de waterproblematiek. Daar moet

ik u niet meer van overtuigen, minister. Ook daarvoor hebt u reeds de eerste stappen gezet.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik herhaal wat ik al een aantal keer gezegd heb in deze commissie en in de plenaire. Hoe kan men tot een landbouw-ramp komen? Er moet zich een weersfenomeen hebben voorgedaan met een uitzonderlijk karakter of van een uitzonderlijke hevigheid. Er moet een rechtstreeks verband zijn met de schade. Volledig analoog aan de tientallen rampen die sinds 1976 erkend zijn als landbouwramp, komt het ook in dit dossier aan de regering toe – vroeger de federale nu de Vlaamse – om te beslissen of aan die beide criteria is voldaan.

U weet dat ik begin juni de opdracht heb gegeven een vooronderzoek op te starten. In dat kader heeft het KMI een voorlopig rapport opgeleverd dat betrekking had op de periode 1 mei tot 15 juni 2017. Ik heb het op 9 juni gevraagd. Je kunt dus ook niet verder vooruitkijken. Uit het rapport bleek dat de lage neerslaghoeveelheden in die periode niet uitzonderlijk waren, want dit is de voorbije twintig jaar al eerder voorgekomen. We hebben allemaal vastgesteld dat het ook na 15 juni nog extreem droog is gebleven in bepaalde streken. Ik heb de vraag niet zozeer op vraag van de landbouworganisaties gesteld, maar het KMI heeft zelf aangegeven dat ze vermoeden dat, als je een ruimere periode zou nemen, die een uitzonderlijk karakter zou hebben. Vandaar dat ik aan het KMI de vraag heb gesteld om de periode april tot juni te onderzoeken. Drie maanden droogte zou voor ons echt wel uitzonderlijk zijn. In de loop van volgende week verwachten wij het rapport van het KMI waarmee ik dan naar de Vlaamse Regering zal gaan, die zal moeten beslissen of er al dan niet een erkenning van de ramp komt.

In afwachting van de regeringsbeslissing is het best zo dat schadelijders er goed aan doen om teeltschade te laten vaststellen door de gemeentelijke schadevaststellingscommissies of door een onafhankelijke expert. Want mocht de droogteramp dit najaar erkend worden door de Vlaamse Regering, dan moet men voldoende bewijsstukken hebben. Mocht de Vlaamse Regering beslissen om de droogte niet als landbouwramp te erkennen, dan zijn er geen alternatieve vergoedingen mogelijk. Jammer genoeg, maar het is zo. De Europese Unie laat niet toe dat de lidstaten staatssteun geven aan hun ondernemers. Als we naar een andere regeling willen gaan, dan zal dat ook Europees onderzocht moeten worden.

Om de liquiditeitsproblemen die zich kunnen voordoen op de bedrijven enigszins te milderen, zal ik samen met mijn Waalse collega René Collin aan Eurocommissaris Hogan vragen om dit najaar verhoogde voorschotten op de GLB-betalingen te kunnen toekennen aan alle Belgische landbouwers.

De watercoördinator landbouw die ik heb aangesteld, heeft inderdaad op 4 juli voor het eerst alle actoren samengebracht. De deelnemers waren de landbouworganisaties, de producentenorganisaties in de groenteteelt, de Federatie van de Belgische groenteverwerking en de handel in industriegroenten (Vegebe), de beroepsvereniging voor de Belgische aardappelhandel en -verwerking (Belgapom), het Vlasverbond, het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting (CVBB), het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en de praktijkcentra. Tijdens het overleg werden de acties overlopen.

De acties op korte termijn omvatten de landbouwrampenprocedure en de verplichtingen die voortvloeien uit de GLB-verzamelaanvraag maar waarvan iedereen vermoedt dat de naleving in het gedrang komt door de droogte. We moeten daar dus een oplossing voor zoeken.

Acties op middellange termijn zijn onder meer demonstratieprojecten waarin het thema waterkwaliteit en duurzaam watergebruik centraal staat; de actualisatie van de praktijkgids water in de land- en tuinbouw; voorlichtingsactiviteiten; investeringssteun: binnen het VLIF zijn er diverse mogelijkheden die we nog beter bekend gaan maken; het bedrijfsadviesstelsel KRATOS geeft advies op vlak van water. Onderzoek is ook heel belangrijk. Vanuit ILVO en de Vlaamse praktijkcentra zijn er diverse onderzoeken rond de droogteproblematiek. Zo is er al onderzoek rond droogtetolerante gewassen, het waterbergend vermogen van de bodem, alternatieve waterbronnen, methodologieën om stress te bepalen. Ook mogelijkheden van bijkomende waterbuffering, onder andere een gecombineerde aanpak waterschaarste-wateroverlast met ook een meerwaarde voor landbouw, worden verder onderzocht.

De acties op lange termijn omvatten een actieve bijdrage vanuit landbouw bij de opmaak van een plan voor de aanpak van de waterbeschikbaarheid in het kader van werkzaamheden van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeheer (CIW) en de opstart van de opmaak van een praktijkgids klimaat in de land- en tuinbouw in 2018, waar de waterproblematiek ook een belangrijke onderdeel van uitmaakt.

Collega's, dat is de stand van zaken. We blijven het goed opvolgen. Ik verwacht, maar ik heb geen glazen bol, dat het KMI tot de conclusie zal komen, aangezien ze het zelf al een stukje hebben aangegeven, dat dit een uitzonderlijke omstandigheid zal zijn waarna we het dossier verder zullen opmaken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik erken dat u de nodige stappen hebt gezet. We hebben uiteindelijk allemaal dezelfde beweegredenen. Het blijft een eigenaardig fenomeen – als ik dat woord mag gebruiken – dat het KMI die uitzonderlijke droogte, waarover ze zelf permanent heeft gesproken bij monde van Frank Deboosere en misschien ook anderen, niet erkend heeft als landbouwramp. Het KMI geeft zelf aan, zoals u ook zegt, dat door een langere periode in acht te nemen, het waarschijnlijk toch wordt erkend als landbouwramp. Het zorgt uiteindelijk toch, ik zal niet zeggen paniek, voor ongerustheid.

Het is inderdaad ook belangrijk dat de teeltschade wordt vastgesteld zodat alles vlugger ingang kan schieten als de erkenning er eenmaal is. Ik reken erop dat de Vlaamse Regering uiteindelijk toch de uitzonderlijke droogte zal erkennen als landbouwramp.

Minister, ik heb een kleine vraag. Stel dat het KMI het toch niet erkent als landbouwramp, kan de Vlaamse Regering dit dan overrulen of is ze gebonden aan dit advies? Mocht de Vlaamse Regering dit kunnen overrulen, zou ik oproepen om dit te doen.

Het is een ander debat, maar de Europese Unie bepaalt of wij al dan niet andere maatregelen kunnen nemen in uitzonderlijke situaties. Het is een moeilijke kwestie. U zegt dat het Europees moet worden geregeld. Er zijn natuurlijk verschillende situaties in andere landen. Onze fractie pleit er altijd voor om regionaal te werken in zulke kwesties.

Ik heb vertrouwen in de aanstelling van de watercoördinator. Ik hoop dat er in de toekomst een aantal resultaten zullen zijn die iedereen ten goede kunnen komen. Ik blijf erbij dat we zulke situaties provinciaal en zelfs regionaal moeten durven aan te pakken, misschien per teeltsoort.

Nogmaals, de situatie in onze provincie was toch uitzonderlijk. Ik begrijp zelfs niet dat het niet automatisch erkend wordt als landbouwramp als we zien welke

uitzonderlijke maatregelen er werden genomen. Ik reken op het gezond verstand van de Vlaamse Regering om uiteindelijk de droogte te erkennen als landbouwramp. (*Opmerkingen van Bart Caron*)

Gaat u niet akkoord, mijnheer Caron?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Als zelfs de oppositie rekt op het gezond verstand van de Vlaamse Regering, waarom zou ik het dan niet doen?

Minister, u hebt reeds aangegeven dat het KMI zelf heeft gesuggereerd om een langere periode te laten onderzoeken. Samen met u leven we dus op hoop dat er een nieuwe uitspraak komt die wel kans biedt aan de Vlaamse Regering om minstens voor sommige teelten en minstens voor sommige regio's deze uitzonderlijke droogte wel te erkennen als landbouwramp.

De milde regen die we vandaag kennen, luidt hopelijk een periode in van geen schaarste aan regen, maar dit mag de volgende weken, maanden, jaren de aandacht niet doen verslappen om wel structurele maatregelen te nemen voor de volgende jaren. Ik denk dat het bijzonder belangrijk is dat op dat vlak verder werk wordt gemaakt van uw engagement, minister.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik sluit me aan bij de bezorgdheden van de vraagstellers met de opmerking dat het in dit geval om een zeer diverse situatie gaat. In Zuid-West-Vlaanderen is er bijvoorbeeld al een groot verschil tussen de Westhoek en de regio richting Deinze. Minister, adviseert het KMI op dat vlak gediversifieerd? In de Westhoek hebben ze anderhalve week geleden een zware stortvloed gehad met tennisgrote hagelstenen die meer schade hebben berokkend dan water hebben opgeleverd voor de landbouw. Het noorden van West-Vlaanderen, waaronder de regio van Knokke, bleef poederdroog.

Er moet volgens mij ook nagedacht worden over de lange termijn. We hebben daar al over gediscussieerd. Met de hulp van die watercoördinator zou een soort nationaal/Vlaams actieplan moeten worden opgesteld dat de wateroverlast in de winter omzet in waterreserve in de zomer. We moeten verder investeren in buffering, natte natuur. De combinatie van beide kan ook een natuurlijke meerwaarde opleveren. Men heeft natuurlijk wel meer ruimte nodig om dat water te stockeren, maar ik denk dat we op die manier toch iets verder moeten denken dan het seizoen dit jaar lang is.

Ik woon langs de Leie, wat er verder niets toe doet, maar daar wordt nog altijd stevig water opgepompt uit rivieren, mondingen en beken ondanks het verbod dat de gouverneur had uitgevaardigd. Ik ben medebestuurder van een natuurgebiedje dat een dode Leiearm bevat. Ook daar wordt stevig uit gepompt terwijl dat ook niet mag. Alle begrip voor de ellende van de landbouwers, maar ik zou liever hebben dat er meer water kan worden gebufferd dan dat er op die manier naar water moet worden gezocht.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, u hebt zeer goed gehandeld in dit dossier. U hebt zelf het initiatief genomen om de vraag te stellen aan het KMI. Het KMI heeft u een antwoord bezorgd, en daar hebt u onmiddellijk op ingespeeld. Dat is de goede gang van zaken. Sommigen konden het niet laten u te verwijten dat er geen erkenning als landbouwramp zou komen als gevolg van een negatief advies van het KMI. Dat hebt u natuurlijk niet zelf in de hand. Dat is een wetenschappelijk onderzoek. We moeten inderdaad hopen dat het KMI erin slaagt om

die erkenning als uitzonderlijke weersomstandigheden op papier te zetten, want dit is uiteraard niet te begrijpen. Er zijn uitzonderlijke maatregelen genomen en toch zou het weerskarakter niet uitzonderlijk zijn. We zullen echter moeten afwachten wat er uit de bus komt.

Ik ben ook zeer blij met de aanstelling van de watercoördinator. Het is belangrijk dat er op lange termijn, ook investeringsgericht, een aantal zaken op het niveau van landbouwbedrijven of collectief, desgevallend ook in samenwerking met de waterloopbeheerders, kunnen worden georganiseerd om bij nieuwe droogteperiodes die er ongetwijfeld nog zullen komen, te kunnen voorzien in voldoende water. Dat is heel belangrijk. De landbouwers zijn vragende partij om gericht te investeren. Dat alles coördineren is een zeer goede zaak.

We hebben hier al meermaals over deze problematiek gesproken en ik ben zeer blij met het kamerbrede enthousiasme daarover in deze commissie. Ik zou echter heel nadrukkelijk willen vragen dat ieder voor zich in zijn eigen fractie en de eigen ministers, wanneer het gaat over de meerderheid, datzelfde signaal geven. Wanneer desgevallend het KMI een positief advies geeft, kan dat dossier dan ook vooruitgang boeken in de Vlaamse Regering en is er bereidwilligheid bij de collega's van de minister van Landbouw om met hetzelfde enthousiasme als hier in de commissie die steun te geven aan de landbouwers die noodzakelijk is als gevolg van de ramp waardoor zij getroffen zijn in 2016 en 2017. Het water staat verschillende landbouwbedrijven aan de lippen ondanks de droogte.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het advies van het KMI kan overruled worden. Wanneer het KMI tot de vaststelling komt dat dit niet uitzonderlijk is, kan de Vlaamse Regering dit toch nog als een ramp erkennen. Dat zal niet evident zijn en ook bijkomende motivering vragen. Ik ga er echter van uit dat dit niet zo zal zijn, maar ik wil niet vooruitlopen op de feiten.

Wat de diversiteit betreft, heb ik aan het KMI gevraagd om specifiek de regio's te bekijken. Wanneer men een algemeen overzicht van Vlaanderen maakt, zal men een heel ander gevoel krijgen dan wanneer men de situatie streek per streek bekijkt.

Wat de investeringen in buffering en de aandacht voor water op land- en tuinbouwbedrijven betreft, volg ik u volledig. Dat is ook de reden waarom we daar zeer sterk op inzetten, ook vanuit de verschillende onderzoeken die we doen, de praktijkcentra, de ondersteuning. Ik was maandag nog op bezoek bij een fruitkwekerij in Deinze waar men alle regenwater buffert en waardoor men ook bij deze droogte de fruitbomen voldoende water kan geven. Dat is een voorbeeld van hoe men zeer slim kan investeren. Ik ben het er volledig mee eens dat daar meer aandacht voor moet zijn. Ik zeg dat trouwens al lang, al van lang voor deze droge periode. In 2010 had ik het bijvoorbeeld over onze grondwaterlagen en over het feit dat die op sommige plaatsen in Vlaanderen in het gedrang komen. Ik werd toen een beetje verketterd in bepaalde regio's. Te weinig grondwater in Vlaanderen leek ondenkbaar, terwijl nu iedereen inziet dat dit wel degelijk klopt. Wij voeren daar al lang een beleid rond, ook op het vlak van vergunningen. We proberen bedrijven te stimuleren om in te zetten op alternatieven door hun vergunning stelselmatig af te bouwen en hen te verplichten op zoek te gaan naar nieuwe methodes zoals het hergebruik van afvalwater of regenwater, of grijs water zoals we dat noemen.

Ik ben ook blij dat hier de algemene bereidheid is om de richting uit te gaan van de erkenning van die ramp. Dat sterkt me in de overtuiging dat we voldoende aandacht moeten hebben voor deze tegenslagen die zich opstapelen voor onze landbouwers. Het is zeker niet evident te worden geconfronteerd met eerst

storm, hagel, vorst en nu dan droogte. Dat zijn opeenvolgende tegenslagen waar we niet blind voor mogen zijn.

Voor de erkenning als landbouwramp bekijken wij de zaken vanuit de teelten en het effect dat die heeft op de teelten. Wat drinkwater betreft, zijn er uitzonderlijke maatregelen. Dat zijn twee aparte zaken. Het is raar dat uitzonderlijke maatregelen worden genomen om het drinkwater veilig te stellen terwijl het KMI zegt dat het niet over een uitzonderlijke situatie gaat, maar beide hebben op zich niets met elkaar te maken. Ze staan los van elkaar, maar ik begrijp wel dat zij met elkaar worden verward. Ik ga er echter van uit dat het KMI dit keer een positief advies zal geven en dat we de procedure kunnen verderzetten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik reken nogmaals, om de heer De Meyer bij te treden, op het enthousiasme – ik hoor een beetje twijfel bij de heer Dochy over dat enthousiasme bij de andere meerderheidspartijen – om de droogte alsnog te erkennen als landbouwramp.

We rekenen er allemaal op dat het advies van het KMI nu wél zal zijn dat het een landbouwramp is, maar ik ben blij te vernemen dat, indien het advies dat niet zegt, de Vlaamse Regering dat kan overrulen.

Mijnheer Dochy, ik hoop dus, samen met u, dat het enthousiasme bij alle partijen, zeker bij de meerderheidspartijen, er zal zijn om binnen afzienbare tijd de droogte alsnog te erkennen als landbouwramp.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u, enerzijds voor uw aanvullend antwoord en de daarbij horende nuanceringen, maar ook voor uw engagement in dit dossier. We hopen dat dit engagement wordt gedeeld door de hele Vlaamse Regering.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opzeggen van de Conventie van Londen en de gevolgen voor de visserijsector – 2687 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, de Britse regering kondigde recent, naar de geest van de brexit, aan dat ze uit de Conventie van Londen over visserij stapt. Dat betekent meteen de start van een twee jaar durende opzegperiode. In principe kon mijn vraag dus ook na het reces worden geagendeerd, want het zal nog een tijdje meegaan.

Het akkoord van 1964, dat dateert van vóór de toetreding van het Verenigd Koninkrijk tot de EU, laat vissers uit het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, België, Duitsland, Ierland en Nederland toe te vissen in de zone tussen 6 en 12 nautische mijl voor elkaars kusten. Het akkoord gaat verder dan de Europese regels, waarbij dit pas mogelijk is vanaf 12 nautische mijl.

Door het akkoord op te zeggen, kunnen vissers uit de vijf andere landen binnen twee jaar niet meer vissen in die zone voor de Britse kust. Anderzijds verliezen de Britse vissers dat recht voor de kust van de vijf andere landen. Maar naar mijn

mening wordt er meer gevestigd voor die Britse wateren, zeker aan de westkant van het Verenigd Koninkrijk, dan voor een aantal wateren in het kanaal.

De plannen van de Britse regering om het visserijverdrag op te zeggen, komen niet als een verrassing, dat weten we, maar dat maakt de impact er niet minder om. De directeur van de Rederscentrale stelt dat de helft van de omzet van de Belgische visserij op het spel staat. Dat is niet weinig. Vooral voor de vangst van tong – van oudsher een van onze paradepaardjes – zijn onze vissers sterk afhankelijk van die zone tussen de 6 tot 12 mijl. Volgens de Britse regering vingen Franse, Belgische, Duitse, Ierse en Nederlandse vissers in 2015 zowat 10.000 ton vis binnen die 12 zeemijl.

Sinds de uitslag van het brexit-referendum heeft de visserijsector over de landsgrenzen heen de handen in elkaar geslagen om het belang van de visserij duidelijk te maken aan de brexit-onderhandelaars. De alliantie telt nu al acht leden, en met Portugal heeft er zich recent een negende land aangediend.

In een reactie aan onder meer Reuters heeft de Europese Commissie laten weten dat het nota neemt van de Britse beslissing, maar daar heeft onze visserijsector uiteraard weinig aan.

Minister, hoe reageert u op de beslissing van het Verenigd Koninkrijk om uit de Conventie van Londen te stappen? Acht u de beslissing definitief?

Hoe schat u de impact ervan in op onze visserijsector?

Zal Vlaanderen een voortrekkersrol spelen om van visserij een belangrijk item te maken bij die brexit-onderhandelingen?

Welke rol speelt de Vlaamse Regering binnen de internationale alliantie in de visserijsector? Of welke rol zal ze spelen? Hoe verhoudt die alliantie zich tot het globale Europese beleid?

– Jos De Meyer treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, we hadden dat jammer genoeg zien aankomen. Voor ons is het dus geen verrassing, omdat er al signalen in die richting waren. Het is algemeen geweten dat de Britse visserijsector sterk anti-Europa heeft gestemd in de hoop dat ze daarmee hun vangstrechten in de Britse wateren zouden kunnen terugwinnen. Dat was voor hen de reden om te stemmen voor de brexit.

Deze vangstrechten werden op basis van historische activiteiten door vissersvaartuigen uit andere lidstaten verkregen, maar het Verenigd Koninkrijk wenst dat nu ongedaan te maken. Zonder de resultaten van de brexit-onderhandelingen af te wachten, nemen ze over twee jaar hun 12 mijlszone terug voor hun eigen vissers. Het VK heeft de Belgische ambassade te Londen een officiële notificatie gestuurd op maandag 3 juli. Er gaat nu een opzegperiode in van twee jaar waardoor er nu nog niets verandert voor onze vissers. En uiteraard maakt dit ook nog steeds deel uit van de brexit-onderhandelingen.

Zelf heb ik in de raads werkgroep voor de brexit-onderhandelingen laten meegeven dat deze beslissing grote gevolgen heeft voor onze vissers en dat we de precieze impact hiervan goed moeten bekijken op Europees niveau.

Mijn diensten overleggen nu met het directoraat-generaal MARE om de precieze impact op onze visserij duidelijk te stellen. Het klein vlootsegment is voor een

belangrijk deel van hun vangsten afhankelijk van deze 6 tot 12 mijlszone; het groot vlootsegment niet.

Er is dus groot belang wat betreft de Britse wateren, zowel binnen de 12 mijlszone als binnen de 200 mijlszone. De brexitonderhandelingen zijn van cruciaal belang voor onze visserij. Zowel de medewerkers van het departement als de sector volgen alles van nabij op, wijzelf ook. Ik heb dan ook niet gearzeld om een extra financiële steun te verlenen aan het productie- en marketingplan van de producentenorganisatie Rederscentrale om ook hierin de komende jaren extra tijd te kunnen investeren.

Ik meen dat het initiatief van de Europese visserijsector door de oprichting van de European Fisheries Alliance een goede keuze is waar ik volledig achter sta. Die European Fisheries Alliance neemt een belangrijke rol op bij de sensibilisering van de Europese overheden die direct betrokken zijn bij de onderhandelingen.

Samen met de sector verzamelen we ook gegevens over de activiteiten in de Britse wateren en maken we de impact concreet, zowel naar vangstmogelijkheid als naar financiële impact. Dergelijke gegevens en studies voeden het debat en geven de gemandateerde onderhandelaars de nodige achtergrond om een heel goed beeld te hebben over de mogelijke impact zodat visserij geen pasmunt wordt bij de globale Europese onderhandelingen.

Wij onderhouden nauwe contacten met de vertegenwoordigers van de Vlaamse visserijsector en met de Vlaamse en Europese onderhandelaars om dit dossier warm te houden en blijvend onder de aandacht te krijgen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een goed antwoord, waarbij ik mij helemaal kan aansluiten. Laat dat duidelijk zijn.

Het is voor ons een heel cruciaal dossier, omdat een heel belangrijk deel van onze visserijactiviteiten zich in de huidige Britse wateren afspeelt en het dus zeer bedreigend is, des te meer omdat wij in het Europees kader een superkleine vloot hebben. Men kan dan evengoed de schouders ophalen en zeggen: 'Och ja, waarom zouden wij ons inspinnen voor die kleine vloot uit Vlaanderen, uit België?'

We zijn dus met een kleinere vloot zeer afhankelijk van grotere machines. Ik kan u dus alleen maar ondersteunen en aanmoedigen om daarin zeker een sterke positie in te nemen.

Ik wil graag nog één element toevoegen. We hebben in deze commissie al vaak discussie gevoerd over de quota. Maar deze opzegging van dat akkoord van Londen kan ook een heel grote druk zetten op die visquota. Want als die verdwijnen in die gebieden, zullen die moeten verschuiven voor sommige delen van de vloten. En daardoor kun je ook weer een grote druk op de visserijbestanden zelf krijgen, niet alleen op wat de vissers binnenhalen, maar op de leefbaarheid van die diverse vissoorten in de wateren waarin er wordt gevestigd. Al die dingen verschuiven. Ik zou ook die bekommernis willen meegeven, zodat men zeer attent is en dat ook die Britten kunnen inzien dat het hier niet alleen een economisch verhaal betreft, maar ook een verhaal van balansen tussen natuur en het vissen zelf, de consumptie en het gebruik van vis voor voeding en andere doeleinden. Daarin moet er zeker voorzichtigheid worden gebracht.

Ik roep de vissector er zelf ook toe op om de krachten goed te bundelen. Rekening houdend met de bedreiging die de brexit levert, zou ik ervoor willen pleiten om, samen met de reders, een langetermijnvisie voor onze Vlaamse vloot uit te bouwen in verband met onze visveiling. Wat is de toekomst op lange

termijn? Ik praat niet over drie of vier jaar, maar over tien jaar of langer. Wat is de toekomst van onze Vlaamse visserij? Want ik vrees dat, met al die incidenten die er zijn, die toekomst er met kortetermijnreacties alleen niet rooskleurig uitziet. Ik hoop dat het anders zal zijn. Ik dank u.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, het was inderdaad geen verrassing dat het eraan kwam. Ik was enkel een beetje verrast door de snelheid waarmee ze het hadden aangekondigd.

In het magazine van de rederscentrale staat er al een jaar: 'Dit kan ervan komen, dit kan ervan komen.' Maar dat die beslissing van de Britten er zo snel zou komen ... Ze zijn wat in snelheid gepakt, denk ik.

Minister, volgens mij is het zeer goed dat onze kleine vloot zich bij die alliantie heeft aangesloten om sterkte te tonen en om misschien een gezamenlijk doel te bereiken. Ik ben ook tevreden dat u steunt betuigt aan de alliantie en aan onze kleine vloot.

Het lijkt me moeilijk de impact te voorspellen. U hebt gevraagd de impact te voorspellen, maar dit maakt slechts een zeer klein deel uit van het Europees visserijbeleid. Ik hoop dat het in de toekomst niet nodig zal zijn de impact te voorspellen.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil dit dossier een beetje opentrekken. Dit pas natuurlijk in de geest van de brexit. De minister-president heeft meermaals gewezen op de grote betekenis en de gevolgen voor Vlaanderen. Gisteren, tijdens de 11 juli-viering, heeft de voorzitter van het Vlaams Parlement nog voor een sterke betrokkenheid gepleit. Vlaanderen moet het voortouw nemen in de gesprekken over de brexit. Als het om de visserij gaat, is dit uiteraard veel belangrijker voor Vlaanderen dan voor Wallonië. De brexit heeft echter ernstige gevolgen voor heel de landbouw. Mogen we ervan uitgaan dat u, als Vlaams minister van Landbouw, een belangrijke rol is toebedeeld in het verder overleg over deze dossiers?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal misschien met dat laatste punt beginnen. Het klopt dat we hier heel nauw bij betrokken zijn. Gezien het bijzonder effect op de landbouw en de visserij, volgen we dit van zeer nabij op.

Mijnheer Caron, de toekomst van onze visserij op lange termijn bevat enorme uitdagingen. Dat is de reden waarom we met alle stakeholders inzetten op een actieplan voor duurzame visserij in Vlaanderen. We weten dat een aantal randvoorwaarden niet zo evident zijn en dat de sector niet zo groot is. Aangezien we voor grote uitdagingen staan, hebben we een langetermijnplan. We werken echter ook op korte termijn, wat een aantal acties met zich meebrengt.

Mevrouw Vermeulen, wat de snelheid betreft, is de communicatie zeer snel gekomen. Ik denk dat we dit onderscheid moeten maken. Het gaat altijd om een periode van twee jaar. We hadden dit verwacht, en dat blijft ook zo. De Britse regering heeft de zaken in haar grote communicatie voorgesteld alsof dit van vandaag op morgen zal gebeuren. Ze pakken de communicatie met de voeten vooruit aan. Ik begrijp helemaal dat dit iedereen op het terrein natuurlijk zenuwachtig maakt. Voor hen is het een manier om te tonen dat het menens is met de brexit en dat ze er alles aan zullen doen om hun eigenheid te bewaken. De communicatie is vooral politiek, maar dit maakt het natuurlijk niet gemakkelijker om de onderhandelingen verder te voeren. Iedereen zet de hakken in het zand. Ik ben het met u eens dat op een verrassende manier is gecommuniceerd.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw bijkomende antwoord. Het is vreemd hoe de Britten dit doen. De uitspraken van Boris Johnson gisteren, dat was pas echt met de voeten vooruit: 'Als de EU denkt dat ze kan besparen of het geld kan terugkrijgen, kan ze hiernaar fluiten.' Dat is terminologie die wij, bij wijze van spreken, in het beste geval gebruiken als er ruzie in het wijkcomité is. Dat gebeurt niet op het diplomatiek niveau.

Ik hoop uit de grond van mijn hart dat het akkoord over de brexit, onder meer door de tijdsduur, tot enige wijsheid kan leiden. Economisch isolationisme is noch voor het Verenigd Koninkrijk, noch voor Europa en al zeker niet voor Vlaanderen interessant. Er zijn zo veel historische interacties dat het een doodzonde zou zijn elkaar plots te verarmen of – tussen aanhalingstekens – de duvel aan te doen. Die commentaren doen niet ter zake. Deze kleine dossiers zijn schadelijk. Op korte termijn denken de Britten hiermee winst te boeken. Op lange termijn zullen we misschien met zijn allen verliezen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Biorapport 2016 – 2700 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, recent heeft het Departement Landbouw en Visserij het Biorapport 2016 gepubliceerd. De vorige jaren is het rapport steeds in het voorjaar gepubliceerd, maar dit jaar is dat pas begin juli gebeurd.

Het is alleszins een goed rapport. De groei in de Vlaamse biosector heeft zich vorig jaar fors doorgezet, zowel voor de biologische productie als voor de biologische consumptie. Het areaal is met ongeveer 30 procent toegenomen, van 5343 tot 6960 hectare. Dat is natuurlijk goed nieuws, al blijven we nog steeds rond ongeveer 1 procent van het totale Vlaamse landbouwareaal schommelen. Heel wat hectaren zitten momenteel nog in omschakeling en zijn dus nog niet verrekend. Hopelijk zullen we ze in het volgend rapport terugvinden. Het aantal biologische landbouwbedrijven is met 16 procent gestegen en komt in 2016 uit op 430 bedrijven. De Belgische bioconsumptie is met 12 procent gestegen tot 586 miljoen euro, waarvan 44 procent op de rekening van de Vlaamse consumenten komt. Dat is toch een stijging in Vlaanderen met 20 miljoen euro. Het aantal opleidingen zit eveneens in de lift. De keten rond de biologische landbouw groeit. In Vlaanderen gaat het om 10 procent meer verwerkers, verdelers, importeurs en verkopers.

Ik kan nog even doorgaan met het citeren van stijgende cijfers in het rapport, maar ik zal dat niet doen. De conclusie is immers duidelijk. Dit is een goed rapport. Dit geldt trouwens niet enkel voor Vlaanderen. De biologische landbouw doet het ook goed bij onze vrienden in Wallonië en eigenlijk in heel Europa. Dit bewijst dat de biologische landbouw nog veel potentieel heeft. We moeten dat potentieel in Vlaanderen zo maximaal mogelijk benutten.

Minister, hiervoor reken ik natuurlijk ook op u. Ik herhaal graag wat ik vorig jaar, naar aanleiding van het Biorapport 2015, in deze commissie heb gesteld. Het momentum is er voor de biologische landbouw, en misschien moeten we onze Vlaamse ambities met betrekking tot de biologische landbouw scherper stellen.

Welke conclusies trekt u uit het Biorapport 2016? Vindt u hierin inspiratie voor de opmaak van een nieuw Strategisch Plan Biologische Landbouw? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de opmaak van het nieuw Strategisch Plan

Biologische Landbouw? Het antwoord op een recente schriftelijke vraag heeft me een indicatie gegeven. Het zou voor begin 2018 zijn.

Het Biorapport 2016 staat, net als elk jaar, ook stil bij de bedrijven die hun biologische landbouwactiviteiten stopzetten. Dat zijn er gelukkig veel minder dan er starters zijn. Het blijft echter jammer dat 53 procent van alle biologische landbouwbedrijven die tussen 2010 en 2016 zijn gestopt dat binnen de eerste vijf jaar hebben gedaan. Het gaat om 88 biologische landbouwbedrijven. Is volgens u concreet beleid mogelijk om dit vroege stoppen te counteren?

Verder boert 60 procent van de biologische landbouwers op gronden met een fosfaatverzadigingsgraad van klasse III of IV. Bij de start van het Mestactieplan (MAP) V kon elke landbouwer een bodemanalyse laten uitvoeren om te weten of zijn bedrijf in klasse I, II, III of IV zit. De bioproducenten van vlees kunnen hun biomest enkel aan biotelers kwijt of door zelf gewassen te telen. Het probleem is dat stalmest te veel fosfor bevat in vergelijking met de stikstof die erin aanwezig is. Biologische groentetelers en akkerbouwers kunnen geen stalmest meer opbrengen indien hun bedrijf in fosfaatklasse III of hoger zit. BioForum Vlaanderen heeft gesteld dat de hoeveelheid fosfor in de opgebrachte stalmest niet voor 100 procent zou meetellen. Aangezien de voetafdruk van de biologische landbouw in het totaalplaatje lager is dan in de gangbare landbouw, zou dit slechts voor de helft meetellen. Op die manier zou het mogelijk zijn stalmest te blijven gebruiken en kunnen producenten van dierlijke biologische landbouw hun stalmest opnieuw kwijt. Binnen de meerderheid is afgesproken een oplossing voor dit probleem te zoeken.

Het potentieel van de biologische varkenshouderij in de Vlaamse landbouw is hieraan gerelateerd. U hebt tijdens eerdere commissiebesprekingen verklaard dat er bij de varkensboeren veel interesse is voor de omschakeling naar biologische landbouw, maar dat de afzet van de varkensmest een probleem vormt. Is dit door BioForum Vlaanderen aangekaarte gegeven een terechte vrees gebleken? Is er een oplossing gezocht en is die oplossing ook gevonden?

Minister, tot slot zou ik, uit nieuwsgierigheid, willen weten om welke reden het Biorapport 2016 pas nu en niet, zoals in het verleden, in het voorjaar is verschenen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Joosen, we zijn allemaal blij dat het een goed rapport is. Ik kan dat enkel bijtreden. Ik dank u om dit hier nog eens onder de aandacht te brengen. Ik heb het hier al een paar keer verklaard, maar we weten allemaal dat de interesse van de consumenten in biologische producten groeit. Voor de sector zelf is dat natuurlijk positief.

Ik zal niet alle cijfers herhalen, maar ik wil toch nog opmerken dat het aantal biologische landbouwers de voorbije twee of drie jaar zeer sterk is gestegen. Dit geldt zowel voor het areaal als voor het marktaandeel van de biologische landbouw.

De inspanningen die we leveren vanuit de overheid en de verschillende partners lonen dus. Het nieuwe strategische plan moet eind dit jaar klaar zijn en dus begin 2018 afgerond zijn.

Ik kom tot uw tweede vraag over het stoppen. Dat zien wij ook. In het rapport staat men er ook bij stil. Sinds 2010 stopt jaarlijks gemiddeld 3,8 procent van de biolandbouwers met hun bioactiviteit. Een deel van de gestopte biolandbouwers stapt terug over naar de gangbare landbouw, waardoor het reële aandeel 'biostoppers' op 2,6 procent uitkomt. In de totale landbouwsector stoppen jaarlijks 3,5 procent landbouwers, dus eigenlijk doet de biologische landbouw het beter als je het op die manier bekijkt.

Wat we wel zien, is een groter aandeel snelle stoppers. Blijkbaar zijn de eerste vijf jaar vanaf de omschakeling cruciaal voor het langdurig werken via de biologische gecertificeerde teeltwijze. Dit is dan ook een van de redenen waarom we sinds een aantal jaren inzetten op biobedrijfsadvies, waarbij biolandbouwers of kandidaat-biolandbouwers een beroep kunnen doen op gesubsidieerd advies door erkende biobedrijfsadviseurs. Op die manier hopen we hen voldoende informatie en ondersteuning te bieden om de omschakeling goed door te komen.

Daarnaast zijn 11 procent van deze snelle stoppers geen professionele landbouwers, maar bijvoorbeeld zorgcentra, scholen of zelfs onderzoeksinstellingen die tijdelijk experimenteerden met bio. 22 procent van de stoppers is nog economisch actief maar legt zich toe op andere economische activiteiten zoals verkoop of een of andere vorm van verbreding.

De fosfaatproblematiek is me uiteraard bekend en is hier en in de commissie Leefmilieu al aan bod gekomen. Om als lidstaat te kunnen afwijken van het vijfde Mestactieplan (MAP5) moet steeds een afwijkingsvraag worden voorgelegd aan de bevoegde diensten van de Europese Commissie. Ik heb dat gedaan en gevraagd of bedrijven die binnen een gesloten kringloop stalmest gebruiken voor de stikstoflevering aan hun gewassen, maar de helft van het fosfaat in die stalmest in rekening zouden mogen brengen op gronden in de lagere fosfaatklasse 3 of 4. Momenteel is dat alleen maar toegestaan voor gronden in de lagere fosfaatklasse 1 of 2.

Intussen is er tweemaal overleg gepleegd met de diensten van de Commissie en heeft men uitgebreide informatie en onderbouwing gevraagd alvorens een uitspraak te doen. Alle beschikbare informatie werd aangeleverd, maar we hebben tot nu toe geen eenduidig schriftelijk antwoord van de Commissie ontvangen. We verwachten dat men de midtermevaluatie van het Vlaamse oppervlakte- en grondwater in het najaar van 2017 afwacht vooraleer een uitspraak te doen. Intussen startte de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een overheidsopdracht 'optimaliseren van bemestingsstrategieën vanuit de principes van de biologische landbouw'. Deze studie onderzoekt de potentiële oplossingsstrategieën voor de problematiek van nutriënten en organische stof in de biologische landbouw. De studie wordt tegen eind 2017 gegund en loopt voor een maximale periode van vier jaar.

U vroeg ook naar de reden van de iets latere publicatie van het rapport. We wilden het samen met de volledige sector lanceren. Aangezien het voorjaar een drukke periode was, heeft men vanuit de sector gevraagd om dat begin juli te doen. Dat is de reden waarom het rapport wat later is gelanceerd. Dat heeft dus geen andere materiële reden.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Minister, dank u wel voor het uitgebreide antwoord. Ik denk dat we het erover eens zijn dat we op het vlak van de biosector op de goede weg zijn, maar ik herhaal toch nog eens graag dat dit een momentum is om nog meer groeikansen te grijpen en nog betere cijfers te kunnen presenteren. Er liggen nog steeds groeikansen. Dat kunnen we momenteel in de huidige crisissfeer binnen de landbouw niet van elke landbouwsector zeggen.

Dat kan met doordachte maatregelen. Ik verwijs daarvoor graag naar de gefaseerde omschakeling voor melkveehouders. U hebt de Europese regels bekeken. U bent naar onze buurregio's gaan kijken. Ik denk dat die gefaseerde omschakeling een goede maatregel is en een mooi voorbeeld van een doordachte maatregel die een groot effect kan sorteren. Ik hoop dan ook dat in het nieuwe strategische plan bio dat in opmaak is, de nodige aandacht zal worden besteed aan dergelijke barrièreverlagende maatregelen en we dus goed gaan kijken naar de best practices en naar onze buurregio's om goede voorbeelden van daar te gebruiken.

Ik kijk alleszins uit naar het nieuwe strategische plan bio. Ik hoop dat we met dat nieuwe plan nog een versnelling hoger kunnen schakelen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik kan alleen de winsten en de bekommernissen van collega Joosen onderschrijven, alsook de goede resultaten die tot nu toe zijn geboekt, al is het stapsgewijs. Maar het is toch een goede vooruitgang en het zijn betere cijfers dan die van de gangbare landbouw. Dat is hoopgevend.

Minister, ik waardeer uw inspanningen om bij de Europese administratie en de diensten die uitzonderingsregeling voor fosfaatklasse 4 in de biolandbouw voor elkaar te krijgen. Collega Joosen, weet u nog, ik heb in het kader van het MAP V een amendement ingediend. Toen heeft de minister beloofd om dat aan te pakken. Minister, dat doet u dus. Mijn waardering daarvoor. Het is natuurlijk waar, als men het fosfaatt niveau overstijgt, is dat niet goed, maar aan de andere kant heeft de biolandbouw veel pluspunten die dat ene negatievere punt compenseren. Dat is de argumentatie waar we moeten op doorgaan. Ik denk dat iedereen, mocht het mogelijk zijn om alternatieven te organiseren of op een andere manier tewerk te gaan, dat ook zou doen, maar het moet ook realistisch en technisch mogelijk zijn. Dat is blijkbaar niet zo het geval.

Ik hoop dat daar een doorbraak komt. Ik kijk met evenveel belangstelling als de collega's uit naar dat strategische plan om de biosector nog een duw vooruit te geven. Soms moeten we ook eens durven te zeggen dat het in Wallonië beter is dan in Vlaanderen. Dit is zo'n voorbeeld.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, de voorstelling van het Biorapport had plaats in een voor mij naburige gemeente, bij vrienden die ik reeds jaren ken. Daarom ben ik graag op hun uitnodiging ingegaan om daar aanwezig te zijn.

Ik heb daar een aantal zaken bijgeleerd. Dat is onder andere dat bio niet alleen een zaak is van kleine bedrijven maar ook van grote bedrijven. Het ging hier over een bedrijf in overschakeling met 90 melkkoeien en 60 stuks jong vee. Dit gaat gepaard met ernstige investeringen, met een begrijpelijke maar redelijk lange overgangperiode, met veel noodzakelijke stielkennis. Goede wil alleen is zeker niet voldoende, men moet een heel grote stielkennis hebben. Er zijn ook economische risico's.

Ik heb daar ook geleerd dat de afzet van bioproducten, niettegenstaande de grote vraag bij de consument, niet altijd even evident is. Maar wat voor mij vooral frappant was, is het volgende. Men krijgt voor een product op het bedrijf een meerprijs. Dat is vrij logisch. Maar als je dan kijkt naar wat het verschil is in de winkel of in de groothandel voor de eindproducten, dan is dat toch wel een veelvoud. De vraag is waar deze winst vooral naartoe gaat.

De collega heeft er terecht op gewezen: ruim 50 procent stopt gedurende de eerste vijf jaar tijdens de overschakeling. Volledig verrast ben ik daar niet door, als je merkt wat een complex gegeven deze overschakeling is, maar 50 procent is toch wel veel. Ik sluit me dus graag aan bij het pleidooi voor de nodige opvolging en begeleiding.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik sluit me aan bij wat hier door de verschillende collega's is gezegd. Ook bij biolandbouw is het van belang, net zoals bij de meer traditionele landbouw, om alle schakels in de keten mee te hebben. Het is ook de bedoeling van ons nieuw strategisch plan bio om dat nog beter te bekijken. De biologische landbouw biedt nog meer mogelijkheden om rechtstreeks te vermarkten.

Dat zie je meer en meer. Daardoor zal de prijs die in de handel vaak hoog is, terecht komen bij wie er recht op heeft. Al die zaken bekijken we verder in dat plan. Ik kan alleen maar blij zijn met de resultaten die we hebben.

Mijnheer Caron, ik heb een kanttekening wanneer u verwijst naar Wallonië. Het loopt daar inderdaad iets beter, maar een van de grote knelpunten bij biologische landbouw is de ruimte, de plaats. Die heeft men natuurlijk meer in Wallonië dan bij ons. Dat vormt vaak een knelpunt om die overschakeling te doen. We weten dat het een van de pijnpunten is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.